

imprint

ELSEVIER-NDU NIEUWS

februari 1982
4e jaargang
nr. 7

Inhoud o.a.	pag.
Elsevier-NDU in Satelliet-TV	1
Impressies van de stemmingen binnen ons concern	4
300.000 Belasting Almanakken verzonden	5

„ON-LINE MEETING” LONDON WAS GROOT SUCCES VOOR ONS CONCERN

Samenwerking vijf Elsevier-NDU bedrijven

In december vorig jaar is, zoals reeds in een vorig nummer van Imprint is aangekondigd, in Londen de vijfde „On-Line Information Meeting” gehouden. Tijdens deze jaarlijkse expositie worden recente ontwikkelingen getoond op het gebied van „electronic publishing”. Als zodanig geeft deze tentoonstelling — die toonaangevend is binnen Europa — een zo volledig mogelijk beeld van de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe informatieprocessen en -produkten, waarbij de elektronika (computer, etc.) wordt gebruikt voor opslag en distributie van de informatie.

Ook Elsevier-NDU was op deze tentoonstelling uitgebreid vertegenwoordigd. Door zorgvuldige voorbereiding en nauwe samenwerking tussen vijf Elsevier-NDU ondernemingen — Excerpta Medica, North-Holland, Elsevier International Bulletins, CIS en Elsevier Information Service — is deze tentoonstelling voor ons concern een groot succes geworden. Al onze activiteiten waren in één stand ondergebracht, waardoor bezoekers in één oogopslag zich een indruk konden vormen van de vele activiteiten van Elsevier-NDU op het terrein van „elektronisch uitgeven”. Er werden drie databanken getoond te weten:

- CIS databank: informatie over het Amerikaanse Congress;
- Excerpta Medica databank: medisch wetenschappelijke informatie;
- DIOL: een nieuwe databank van Excerpta Medica op het gebied van geneesmiddelen.

Daarnaast werd een veelheid van literatuur geëxposeerd over moderne informatietechnieken, in de vorm van boeken en tijdschriften die door

North Holland en EIB worden uitgegeven.

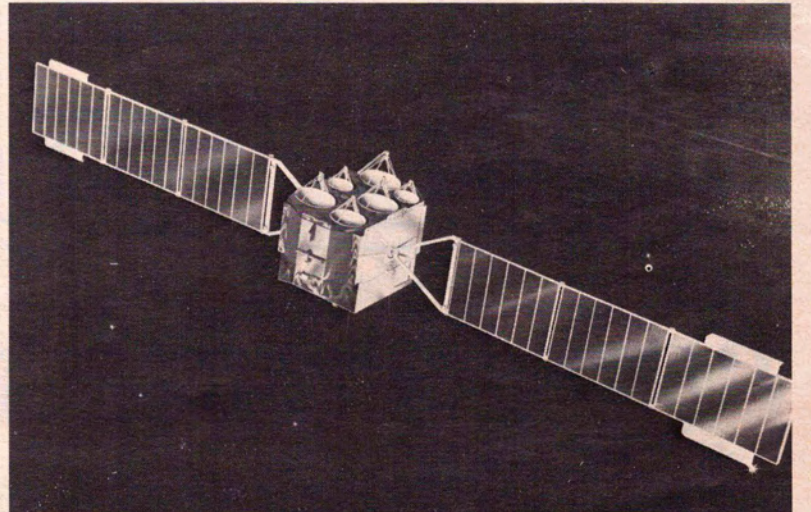
Tijdens deze bijeenkomst werd tevens mededeling gedaan van het feit dat vanaf medio 1982 de CIS-databank in Europa rechtstreeks toegankelijk zal zijn via Euronet. „Het is bij de acquisitie van CIS van meet af aan de bedoeling geweest om de exploitatie van de CIS-produkten in Europa sterk te bevorderen, aldus deelde de heer Van de Merwe de redactie van Imprint mee. Als portefeuillehouder van de Amerikaanse bedrijven en dus ook van CIS, is hij nauw betrokken bij de exploitatie van de CIS-databank in Europa. „Ik was aangenaam verrast door de grote belangstelling van Europese instanties en bedrijven voor de CIS-databank, zoals mij is gebleken tijdens de on-line meeting in Londen. Mijn verwachtingen zijn overtroffen. Nu zullen wij ervoor moeten zorgen dat dit enthousiasme van de potentiële gebruikers ook wordt omgezet in een alleszins gezonde exploitatie van de CIS-databank. Dat zou weer een nieuw aspect vormen van samenwerking tussen onze vestigingen in Amerika en Europa, hetgeen van voordeel is voor beide partijen.”

De mogelijkheid van exploitatie van de CIS-databank in Europa ligt opgesloten in het feit dat deze databank voornamelijk bestaat uit een grote hoeveelheid informatie die nodig is om tot de formulering van een bepaalde wet te

D. P. van de Merwe: Mijn verwachtingen zijn overtroffen.

komen. Naast juridische aspecten gaat het daarbij ook om technische en wetenschappelijke aspecten. Vooral de aanwezigheid van deze informatie, die van hoge kwaliteit is, geeft deze databank een internationaal karakter. De belangstelling in Europa voor de CIS-databank is zowel op het juridische gedeelte als op het technische en wetenschappelijke deel van de informatie gericht.

ELSEVIER-NDU VIA DTD IN SATELLIET-TELEVISIE

Delta Teledistributie (DTD), het samenwerkingsverband tussen Deltakabel, Elsevier-NDU en Vroom & Dreesmann, heeft een aandeel verworven in Satellite Television (SATV).

SATV is een Engelse maatschappij die zich ten doel stelt, door middel van een satelliet, het uitzenden van Engelstalige commerciële televisieprogramma's met reclameboodschappen, met mogelijkheid van ontvangst in geheel West-Europa. SATV verwacht in maart te kunnen starten met ca. 20 uren uitzending per week. Het totaal aantal beschikbare zenduren bedraagt 50 uur per week.

SATV is de enige maatschappij in Europa die de mogelijkheid heeft verworven een televisie-kanaal op een reeds bestaande satelliet, de zogenaamde OTS-satelliet, te huren. DTD zal als enig Nederlands bedrijf in SATV deelnemen en een zetel in het bestuur van het bedrijf bezetten. Op deze wijze kan DTD in een vroeg stadium kennis en ervaring voor de toekomst opdoen. Uitzendingen als voorzien door SATV vallen binnen de internationale regeling voor satelliet-verbindingen tussen vaste punten. Voor ontvangst op andere punten is samenwerking met de PTT van het betreffende land noodzakelijk.

WINSTDELINGSSPAARREGELING VOOR GRAFISCHE EN DAGBLADBEDRIJVEN

Met ingang van 1 december 1981 is in overleg met de COR een winstdelingsspaarregeling van kracht geworden. Aan deze regeling kan deelgenomen worden door werknemers die geen gebruik van de premiespaarregeling kunnen maken; het betreft derhalve werknemers in de grafische en dagbladbedrijven. Deze regeling is gekoppeld aan de winstdelingsregeling en is ingevoerd om bovengenoemde categorie werknemers gebruik te laten maken van de mogelijkheid om de winstuitkering, dan wel een gedeelte daarvan, t.z.t. vrij van belastingen en sociale verzekeringspremies te ontvangen.

Door het invullen van een jaarlijks door de salarisadministratie toegezonden formulier, machtigt de werknemer de werkgever het gewenste bedrag (dit is de winstuitkering of een gedeelte daarvan) te storten op een speciale winstspaarrekening bij een bank. De deelnemer is vrij ieder jaar te beslissen of en tot welk bedrag hij aan de regeling wil deelnemen; per kalenderjaar kan echter ten hoogste f 750,— worden gespaard. Het spaarbedrag blijft gedurende het lopende kalenderjaar en de zeven daaropvolgende kalenderjaren geblokkeerd. Tussentijds kunnen spaargelden worden opgenomen in de volgende gevallen: huwelijk, overlijden, emigratie, (extra) aflossing van hypothecaire leningen, verwerving of verbetering van eigen woningbezit, aanschaf van effecten en premiebetalingen op levensverzekeringspolissen. Na overlegging van de vereiste bescheiden komt het spaargeld ter vrije beschikking. Zodra (een gedeelte van) het tegoed op de spaarrekening ter vrije beschikking van de werknemers komt door het ver-

striken van de blokkeringstermijn, wordt dit op een spaarrekening geboekt waarover zij vrij van belasting kunnen beschikken. Over het tegoed op de geblokkeerde winstspaarrekening wordt een rente vergoed welke door de bank wordt vastgesteld. De rente komt na afloop van het boekjaar op de vrije spaarrekening. Het beschikken over de vrijgekomen bedragen kan geschieden per kas of door overschrijving naar een andere rekening.

Imprint is een maandelijkse Elsevier-NDU uitgave onder verantwoordelijkheid van de stafdienst interne en externe betrekkingen.
redactie: Djouke de Jong en H. R. C. J. Richaers
Jan van Galenstraat 335
Amsterdam
Zetten en montage:
Zetterij Holland
Druk: Boom Ruysgrok

STAND VAN ZAKEN SKO

DE SITUATIE IS ALS VOLGT:

- 1e De projecten bij Bonaventura, Uitgeverij Misset en NRC bv verlopen tot tevredenheid.
- 2e De afronding van de beslisfase bij F. & A., welke aanvankelijk tot enige spanning aanleiding gaf, wordt nu gebaseerd op herziene uitgangspunten die de besluitvorming loskoppelt en van de standpunten die tot de spanning aanleiding waren.
- 3e Met de COR-commissie SKO is het gesprek over de evaluatie van het pilot project in een slotfase. De hierboven genoemde herziene uitgangspunten voor de beslisfase vormen mede onderwerp van het gesprek.
- 4e Op 4 februari 1982 werd bij Henkes Senefelder BV de introductiepresentatie gegeven, waarmee het daar geplande SKO-project van start is gegaan.

STUURGROEP

VAN BOEKHOVEN BOSCH KAN LOODZETTERIJ MEDIO '82 AFBOWEN

Van Boekhoven Bosch heeft toestemming gekregen voor een aanvullende investering op de fotozetafdeling. Deze investering bestaat uit een tweetal IMLAC 52 cm-beeldscherm met een eigen computer elk, gekoppeld aan een schijfengeheugen van 20 Mb. Dit geheel zal worden ondersteund door een sub-systeem, bestaande uit een PDP-computer, voorzien van twee schijfengeheugens en rechtstreeks worden aangesloten op de reeds aanwezige fo-

toetzmachine de Linotron 606. De apparatuur — en niet te vergeten de daarbij behorende „software” — is bijzonder geëigend voor het vervaardigen van tabellarisch zetsel zoals dit voorkomt in de opdrachten die thans nog op de loodzetterij worden vervaardigd (KLM en NS) en waaraan in een vorig nummer van Imprint uitvoerig aandacht is geschonken.

Het ligt in de bedoeling om na levering van de apparatuur (medio 1982) zo snel mogelijk deze opdracht in dit systeem onder te brengen. Hierna kan de loodzetterij geleidelijk worden afgebouwd, een maatregel waartoe Van Boekhoven Bosch door het naar voren halen van de VUT-leeftijd, versneld wordt gedwongen.

GEWIJZIGDE ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE BOEKENACTIVITEITEN

In verband met de gewijzigde organisatiestructuur van de boekenactiviteiten, is met ingang van 1 januari jl. de naam van Elsevier Nederland BV veranderd in BV Uitgeversmaatschappij Elsevier. De activiteiten van de drie werkmaatschappijen Argus, Boekery en Focus zijn met ingang van diezelfde datum bij de BV Uitgeversmaatschappij Elsevier ondergebracht.

ELSEVIER JOURNAAL '81

Afdeling Pers en Publiciteit van de publieksboekensector van Elsevier heeft over het roerige jaar 1981 van hun bedrijf een film samengesteld getiteld „Elsevier Journaal 1981”. Deze film geeft een beeldverslag van een aantal activiteiten in en rond Uitgeverij Elsevier zoals voetbal, OR, EHBO, badminton maar ook een verslag van persconferenties. Het Journaal is in januari een aantal malen vertoond aan de medewerkers van Uitgeverij Elsevier.

MUTATIES

De heer A. M. Nuijten, onderdirecteur van NDU B.V. is per 1 januari jl. tot stafdirecteur Techniek van NDU B.V. benoemd. Mevrouw J. Monker, hoofd Sociaal Beleid en Personeelszaken ESP en de heer drs. Kaptijn, Controller ESP, zijn met ingang van 1 januari benoemd tot adjunct-stafdirecteur van Elsevier Science Publishers. Mevrouw mr. M. Stolk-Dittman is met ingang van 1 januari jl. in de functie van Hoofd Fiscale Zaken, benoemd tot adjunct-stafdirecteur van Elsevier-NDU nv.

cor communiqué

van de 19e vergadering van de Centrale Ondernemingsraad en de Raad van Bestuur en van de 34e vergadering van de Centrale Ondernemingsraad van Elsevier-NDU nv, gehouden op woensdag 13 januari 1982 te Amsterdam.

De 19e overlegvergadering op 13 januari was wederom voor een belangrijk deel gewijd aan het onderwerp dat de COR-gemoederen al enkele maanden bezighoudt: de Voorgenomen Reorganisatie van de Bestuursstructuur van het concern. De COR bracht hierover de dag vóór Kerstmis advies uit. De schriftelijke reactie daarop van de Raad van Bestuur liet niet lang op zich wachten en in de overlegvergadering spraken de COR-leden over beide stukken met hun bestuurder, de directeur Sociaal Beleid en twee leden van de Raad van Commissarissen.

Het advies dat de COR uitbracht was gebaseerd op een aantal overwegingen, neergelegd in een memorandum dat het advies begeleidde. Het advies zelf bestond uit drie onderdelen, te weten I Advies inzake de voorgenomen wijziging van de bestuursstructuur, II Advies inzake de voorgenomen benoeming van twee nieuwe leden van de Raad van Bestuur (de heren O. ter Haar en L. van Vollenhoven), en III Advies inzake de herverdeling van de portefeuilles binnen de Raad van Bestuur.

Advies I was positief onder een fors aantal voorwaarden: algemene voorwaarden, voorwaarden m.b.t. divisies en voorwaarden m.b.t. stafdiensten en vertegenwoordigend overleg. Advies II was positief onder voorwaarde dat Advies I door de Raad van Bestuur zou worden geaccepteerd; in Advies III werd een bedenking geuit tegen de samenstelling van een der portefeuilles en werd erop aangedrongen hiervoor een oplossing te vinden.

In zijn uitvoerige schriftelijke reactie ging de Raad van Bestuur in op alle overwegingen en voorwaarden van de COR afzonderlijk. Een deel van de antwoorden was duidelijk en bevredigend. Sommige vereisten echter aanvullende informatie of verduidelijking van de kant van de bestuurder, andere maakten een toelichting van de zijde van de COR noodzakelijk.

Het langdurige gesprek werkte voor beide „partijen” verhelderend, hetgeen echter nog niet betekent dat alles nu rond is. De COR zei bij monde van zijn voorzitter met de Raad van Bestuur van mening te zijn dat een vlotte afwikkeling van deze laatste fase van de adviesprocedure wenselijk is. De raad moet zich echter eerst nader beraden op het schriftelijke antwoord

van de Raad van Bestuur en de mondelinge toelichting van de bestuurder, en bezien of nog verdere discussie met de bestuurder nodig is alvorens tot een definitieve uitspraak te kunnen komen. Deze beraadslaging, voor te bereiden door de ad hoc Commissie Topstructuur, zal in de COR-vergadering op 3 februari a.s. plaats hebben.

Budget/Plan 1982-1983

Traditiegetrouw gaf de heer Alberti (Stafdirecteur Financiën & Administratie) aan de hand van overheadsheets een presentatie van het Budget voor 1982 en de Latest Estimate over 1981. Om met dit laatste te beginnen: zoals inmiddels ook is bekend gemaakt in een persbericht, is de verwachting dat 1981 een stijging van de concernresultaten zal laten zien, terwijl de winst niet veel zal achterblijven bij die over 1980. Dit ondanks het feit dat de voorgenomen verkoop van de panden aan de Jan van Galenstraat slechts gedeeltelijk in 1981 is doorgegaan, waardoor de voor 1981 voorziene bijzondere baten maar voor een klein deel in dat jaar zijn gerealiseerd; en ondanks het feit dat 1980 nog één goed kwartaal kende, terwijl 1981 in zijn geheel een slecht jaar was. Hoewel het resultaat dus niet tegenviel, werd gewaarschuwd tegen een te groot optimisme. De economische omstandigheden zijn niet verbeterd en vooralsnog wordt ook geen verbetering voorzien. De recessie is over vrijwel de hele linie merkbaar, slechts de markt voor wetenschappelijke publikaties lijkt er (nog) niet gevoelig voor te zijn.

De in 1980 en 1981 genomen maatregelen, gericht op o.a. kostenbeheersing in liquiditeits- en rendementsverbetering, hebben een positief effect gehad

op de concernresultaten; dit defensieve beleid zal in 1982 worden voortgezet. Mede daarom bestaat de hoop dat 1982 voor verschillende concernonderdelen een stijging van omzet en resultaat zal laten zien en dat ook de concernwinst zal toenemen. Met name de divisies Amerika en Wetenschap zullen naar verwachting betere resultaten boeken, doch ook de andere divisies, die met moeilijker marktomstandigheden te kampen hebben, zijn niet al te pessimistisch gestemd.

Tot slot toonde de heer Alberti de balans voor 1982 en een overzicht van de diverse resultaten, waarna zijn presentatie werd afgerond met de beantwoording van enkele algemene vragen. Zoals gebruikelijk zullen de Commissies Financiën en Concernstrategie het Budget/Plan in behandeling nemen, en de door hen geformuleerde (meer gedetailleerde) vragen zullen in een gecombineerde commissievergadering, waarbij ook de niet-commissieleden van de COR aanwezig kunnen zijn, aan de heren Alberti en Luykx ter beantwoording worden voorgelegd.

Wijziging Vennootschappelijke Structuur

Geruime tijd geleden (in de 14e overlegvergadering op 11 juni 1981, om precies te zijn) deelde de heer Vinken mee dat er werd gewerkt aan een „Emergencyplan”: een constructie (met een Amerikaanse Trust onder een holdingmaatschappij in Zwitserland) om de buitenlandse belangen (rechten) van Elsevier-NDU veilig te stellen in geval van een calamiteit (bv. oorlog en bezetting) in Nederland. In de 16e overlegvergadering op 9 september 1981 gaf de heer Alberti een presentatie over het plan zoals het erop dat moment globaal genomen uitzag. Daarbij werd vermeld dat men druk doende was alle details van het plan uit te werken, een bezigheid die, gezien de ingewikkelde aard van het plan, nog wel enige tijd in beslag zou nemen. De COR kreeg de toezegging dat hij t.z.t. een schriftelijke versie van het uitgewerkte plan zou ontvangen. De COR

zou intussen uitzoeken of er sprake was van adviesrecht.

Niet lang daarna meldde de vertegenwoordiger van de OR-Holding in de COR dat zijn OR informatie had ontvangen over plannen tot oprichting van een Service Vennootschap, een idee waarover ook al ten tijde van de fusie is gesproken. Dit bleek in te houden dat de concernstafdiensten, nu onderdeel van Elsevier-NDU nv., zouden kunnen worden ondergebracht in een aparte bv., waarna de nv. dan nog slechts zou bestaan uit RvB + secretariaat.

De COR vermoedde een samenhang met het Emergencyplan en was weinig gelukkig met deze ontwikkeling. Een ad hoc Commissie Emergencyplan werd ingesteld, die de opdracht kreeg informatie in te winnen en voorbereidend werk te verrichten t.b.v. de behandeling van het onderwerp in de COR. In het kader daarvan had de commissie begin december besprekingen met enkele interne deskundigen, en rapporteerde daarover in de 33e COR-vergadering op 23 december. Daarbij bleek dat het plan er duidelijk anders uitzag, en veelomvattender was, dan in eerste instantie het geval was geweest.

Wat indertijd was begonnen als een Emergencyplan was inmiddels uitgegroeid tot een plan tot wijziging van de hele vennootschappelijke structuur, met implicaties op juridisch, financieel en fiscaal gebied en naar alle waarschijnlijkheid met gevolgen voor het vertegenwoordigend overleg.

Dit was voor de COR aanleiding om de Raad van Bestuur middels een memo te verzoeken om uitgebreide schriftelijke informatie over het plan met al zijn aspecten, en (nogmaals) de nadruk te leggen op het adviesrecht van de COR — inmiddels voorgesteld door de COR en bevestigd door de Raad van Commissarissen in antwoord op een brief van de COR aan dat college. De COR kreeg hierop een schriftelijke reactie en ook in de 19e overlegvergadering ging de heer Vinken mondeling in op de vraag van de COR. Het antwoord luidde dat gewerkt wordt aan een nota die een globale weerslag is van het totale plan tot wijziging van de vennootschapsstructuur zoals het er nu uitziet; deze nota zal aan de COR worden gestuurd zodra hij gereed is (waarschijnlijk aan het eind van deze maand).

De nota — die alle door de COR aangegeven aspecten bevat — is nog slechts bedoeld ter informatie; de adviesaanvraag volgt zodra het plan zijn definitieve vorm heeft en alle details zijn uitgewerkt. De heer Vinken benadrukte dat, terwijl het wettelijk wellicht niet vereist is, de COR advies zal worden gevraagd over het hele plan; er

zal aan geen enkel onderdeel ervan uitvoering worden gegeven voordat de COR advies heeft uitgebracht. De COR toonde zich tevreden met deze toezegging; het wachten is nu op de nota.

SKO

Bij de behandeling van dit onderwerp, vast agendapunt van de overlegvergadering totdat het pilot project bij de Concernstafdienst Financiën & Administratie geheel is afgerond, was de heer Van 't Zet (voorzitter Stuurgroep SKO) aanwezig. Hij informeerde de COR over de voortgang van de projecten bij Bonaventura, Misset en NDU. Ook vertelde hij over plannen voor volgende projecten: er zijn contacten met directies van enkele grafische bedrijven; als eerste daarvan zal Henkes Senefelder worden onderzocht. Tevens heeft de Stuurgroep het plan opgevat om weer een project in de Holding te starten.

Er werd uitgebreid aandacht besteed aan het pilot project bij F&A. De Stuurgroep heeft de COR-Commissie SKO een rapport gestuurd ter evaluatie van het totale project; het lag in de bedoeling dit op 25 januari a.s. in een vergadering van de Stuurgroep met de COR-Commissie te bespreken. Van COR-zijde werd erop gewezen dat de 3e fase (de „beslisfase”) allesbehalve probleemloos is verlopen en dat de gevolgde procedure tamelijk verwarrend is geweest. Er zou in deze verwarring eerst duidelijkheid moeten worden geschapen alvorens een goede evaluatie van het totale project door de COR mogelijk is. De bestuurder zei hiervoor begrip te hebben en te verwachten dat in goed overleg met de Stuurgroep de evaluatie uiteindelijk naar tevredenheid zal kunnen worden afgerond.

In de nabespreking van de overlegvergadering werd afgesproken dat de Commissie SKO op 25 januari, voorafgaand aan en ter voorbereiding op de bijeenkomst met de Stuurgroep, een gesprek zal hebben met (een delegatie van) de OR-Holding; op 3 februari komt het onderwerp op de agenda van de COR-vergadering.

De COR-vergadering's middags bleef beperkt tot de nabespreking van de overlegvergadering, een aantal afspraken betreffende de behandelwijze van enkele ingekomen stukken, en afspraken voor Commissie-vergaderingen. Tot slot werd een datum afgesproken voor een informele bijeenkomst waarin de COR, mede met de komende verkiezingen in het achterhoofd, een oud onderwerp opnieuw zal oppakken, nl. de werkwijze en het functioneren van de COR. De laatste tijd is een paar keer gebleken dat het goed zou zijn hierover weer eens te praten.

IMPRESSIES VAN DE STEMMING BINNEN ONS CONCERN NA EEN ECONOMISCH MOEILIJK JAAR

Der traditie getrouw zijn rond de jaarwisseling in diverse bedrijven binnen ons concern nieuwjaarsredes gesproken en/of geschreven door directieleden voor hun medewerkers. De redactie van Imprint heeft getracht uit deze teksten een impressie te geven hoe de stemming in grote lijnen binnen ons concern is, na het economisch moeilijke jaar '81.

Vinken: situatie gegeven de omstandigheden goed in de hand

Prof. dr. P. J. Vinken stelde tijdens zijn nieuwjaarstoespraak voor het Holdingpersoneel dat we de situatie gegeven de omstandigheden goed in de hand hebben. „De positieve effecten van de diverse maatregelen en programma's waartoe in de loop van 1980 is besloten, om ons concern zo goed mogelijk door de malaise te loodsen en een goede basis te leggen voor de verdere ontwikkeling, werden in het achter ons liggende jaar al duidelijk merkbaar. Hoewel de economische situatie in 1981 niet is verbeterd en ook voor ons bijna over de gehele linie duidelijk merkbaar was, zal het bedrijfsresultaat in 1981 hoger zijn dan in 1980.”

Vinken waarschuwde echter, dat wij er nog niet zijn. „De recessie blijkt een veel hardnekkiger karakter te hebben dan velen aanvankelijk dachten. De markt voor onze producten is in 1981 verder afgenomen, gelukkig met uitzondering van die voor de wetenschappelijke publikaties. Het advertentievolume van de dagbladen en de grote weekbladen is verder gedaald. De vakbladen hebben voor het eerst in 1981 eveneens geleden onder het geringere advertentie-aanbod. De markt voor publicatieboeken, die al jarenlang lijdt onder een te groot titelaanbod, is ook verder verslechterd. De ontwikkeling van de tekeningen op de Grote Winkler Prinsencyclopedie is zorgelijk. Vanzelfsprekend is de bezetting van de drukkerijen ongunstig beïnvloed door het geringere advertentievolume en besnoeiingen in de reclamebudgetten. Ondanks dit alles is het verheugend dat wij, dank zij de inspanning van ons allen, erin zijn geslaagd onze winst min of meer op peil te houden,” zo meent Vinken.

Ten slotte stelde hij, dat wij het allen in het afgelopen jaar niet gemakkelijk hebben gehad. „De inzet en loyaliteit die in 1981 is getoond, steunt de raad van bestuur echter in de overtuiging dat Elsevier-NDU als een alerte onderneming het nieuwe jaar met vertrouwen tegemoet kan treden.”

Appel: 1982 wordt een vechtjaar

H. N. Appel, lid van de raad van bestuur schreef, in het NDU personeelsblad Indruk, dat voor de dagbladensector tussen „er is niets aan de hand” en „we staan er slecht voor” een zee vol verschillen van inzicht ligt. Zij die met het gemak van geboren superoptimisten het eerste beweren over de positie van de Nederlandse dagbladen

hebben even ongelijk als diegenen die, met de sombere blik van doemdenkers, het tweede beweren. Dat geldt ook voor de positie van de Nederlandse Dagbladunie. Want het gaat ons, in de dagbladengroep van Elsevier-NDU, niet zó slecht dat het nodig is de broekriem tot het laatste gaatje aan te trekken. Het gaat ons echter ook niet zó goed als we enkele jaren geleden gewend waren. Opletten is geboden! aldus het devies van Appel.

„Er is,” aldus Appel, „geen reden bij de pakken neer te zitten omdat 's lands economie in de nesten zit, omdat werkloosheidscijfers stijgen en omdat de advertentiemarkt regelrechte trekken vertoont van een stevige teruggang en ook in 1982 géén groei belooft. Deze laatste, weinig rooskleurige gegevens moeten ons niet gaan beheersen. Zij dienen ons, integendeel, te inspireren tot een beleid dat aan die nieuwe omstandigheden is aangepast.”

Volgens Appel wordt 1982 een „vechtjaar”. „1981 was een jaartje met nogal wat tegenvallers. We draaien er niet omheen. 1982 wordt een jaar waarin we niet moeten verwachten — we mogen er wel op hopen — dat de advertentiemarkt weer zal opfleuren. Onze specialisten zeggen dat we dat maar uit ons hoofd moeten zetten. 1982 wordt een jaar waarin ook het gevecht fel gevoerd zal moeten worden om abonnees te houden die we hebben en die op alles — waarom niet op het 'krantengeld?' — zullen moeten bezuinigen. Laat staan dat we zullen moeten vechten om de abonnees die we nog niet hebben. En datzelfde geldt voor de drukorders, broodnodig voor Rotterdam en Roosendaal.”

Appel adviseert dan ook „geen overdreven risico's in 1982, wél verdere voorzichtige ontwikkelingen van 'onze' journalistieke producten en van onze technische, administratieve en verkoopmogelijkheden”.

Schouten: het zijn altijd „mensen” en nooit „toevallige omstandigheden” die moeilijkheden overwinnen.

De heer G. P. J. Schouten, algemeen directeur van onze publieksboeken-sector memoreerde in zijn nieuwjaarstoespraak de ongekende zorgen in de publieksboekenmarkt van het jaar 1981. „Voor het eerst in meer dan twaalf jaar”, zo stelde hij „heben wij onze verkoopdoelstelling niet kunnen bereiken. Er zijn gelukkig ook wat lichtpuntjes, zij het dan dat die moeten worden gezien tegen de achtergrond van de afslanking van onze activiteiten, zoals die in het meerjarenplan is voorzien en waaraan in 1981 uitvoerig aandacht is geschonken. Laten we echter wel beseffen dat het altijd 'mensen' zijn en niet 'toevallige omstandigheden' die moeilijkheden overwinnen. Het zijn ook niet een paar mensen die verantwoordelijk zijn voor ons bedrijf. Wij zijn met z'n allen in en voor het bedrijf bezig”, meent Schouten.

Van Ek: banenplan voor Van Boekhoven-Bosch niet nodig.

De heer J. C. van Ek, directeur van Van Boekhoven-Bosch, een van onze grafische bedrijven, deelde mede, dat in 1981 in zijn bedrijf veel in de toekomst is geïnvesteerd. „Hierdoor ziet het er naar uit dat de continuïteit van Van Boekhoven-Bosch voor de komende jaren is verzekerd. Maar meer nog dan in voorgaande jaren zal er aandacht moeten worden geschonken aan manieren om kosten te besparen. Met uw medewerking,” aldus Van Ek, „kunnen wij dit in het belang van ons allemaal in 1982 bereiken. Op die manier is een banenplan voor Van Boekhoven-Bosch niet nodig.”

Ter Haar: zware verplichtingen voor ESP in de toekomst.

De heer O. ter Haar, algemeen directeur van ESP, concludeerde in zijn nieuwjaarstoespraak dat het voor zijn bedrijfstak een moeilijk, zeer druk, maar uiteindelijk goed jaar is geweest. „De goede bedrijfsresultaten zijn niet zo maar komen binnen waaien, maar zorgvuldig opgebouwd met duizenden artikelen, facturen en verzendingen.” Hij bedankte een ieder dan ook voor haar of zijn aandeel.

„De start van een nieuw jaar vervult ons,” aldus Ter Haar, „al snel met een stuk onzekerheid, zeker bij het zien en voelen van de economische vrieskou, die ook binnen Elsevier-NDU is doorgedrongen met alle gevolgen voor enkele bedrijven in andere sectoren. ESP is in de gezegende omstandigheid dat zij een relatief stabiel produkt voert. Dit schept, volgens Ter Haar, echter verplichtingen. „Weet dat het mede door 'onze' inspanning nog mogelijk is honderden banen binnen Elsevier-NDU te behouden. Weet dat het van 'ons' voor een belangrijk deel zal afhangen welke expansieruimte Elsevier-NDU de komende jaren zal hebben. Dit schept voor ons,” benadrukte Ter Haar, „zware verplichtingen, maar dit maakt 'ons' ook belangrijk.”

„Wij dienen een kwalitatief superieur produkt te blijven leveren en creatief en gedurfd nieuwe wegen te bewandelen. Wij moeten tot iedere prijs voorkomen, dat wij vervallen tot een zelfgenoegzame ambtenarenstaat, maar elkaar ruimte voor initiatief blijven geven. Lukt dit, dan kan ESP niet kapot. Mogelijk zal het ons in de toekomst wat minder goed gaan, maar zolang wij elkaar maar goed en stevig vasthouden,” aldus Ter Haar, „blijven wij een geweldige macht vormen waar men bijzonder moeilijk doorheen zal kunnen breken.”

VERWACHTING:

WINST ELSEVIER-NDU BLIJFT SLECHTS WEINIG ACHTER BIJ 1980

De bedrijfsactiviteiten van Elsevier-NDU in 1981 hebben zich conform de in het halfjaarbericht uitgesproken verwachtingen ontwikkeld. Het bedrijfsresultaat in 1981 zal hoger zijn dan in 1980.

De verwachting, dat de buitengewone baten en lasten elkaar grotendeels zouden compenseren is echter niet uitgekomen. Hoewel voorgenomen verkopen van boekenuitgeverijen in de Verenigde Staten, Engeland en Zwitserland inmiddels zijn geëffectueerd, heeft de voorgenomen verkoop van de kantoorpanden aan de Jan van Galenstraat in het afgelopen jaar slechts gedeeltelijk doorgang gevonden. De uit hoofde hiervan geanticipeerde baten zijn derhalve maar voor een gering deel in 1981 gerealiseerd. Per saldo verwacht de raad van bestuur dat de winst ter verdeling over 1981 maar weinig bij die over 1980 zal achterblijven. De jaarcijfers zullen eind maart bekend worden gemaakt.

MISSET GRAFISCHE BEDRIJVEN ONTVING 5e CERTIFICAAT VPGI

Nu al voor de vijfde maal werd aan Misset Grafische Bedrijven BV te Doetinchem het Certificaat van de Vereniging Produktbewaking Grafische Industrie toegekend. Dit bedrijf vervaardigt vele tientallen periodieken zowel voor de Uitgeversmaatschappij C. Misset als voor derden. Speciaal voor een aantal van de laatsten is een afdeling opgericht om alle service te kunnen verlenen op het gebied van de vormgeving, redactionele verzorging, postaal overzeese verzending, abonnementenbestandbeheer enz. De dochteronderneming Periodieken Service Holland is opgericht voor non-professionele uitgevers om de advertentie-exploitatie te kunnen verzorgen.

Het certificatie-onderzoek, dat aan het toekennen van een certificaat V.P.G.I. voorafgaat is ditmaal aan de hand van de nieuwe Evaluatievragenlijst (Beta-G-5) geschied.

De systematiek van Produktbewaking in de Grafische Industrie is bedoeld om garanties te kunnen geven dat afspraken over kwaliteit, levertijd en prijs worden nagekomen. Deze garanties geven wordt steeds moeilijker naarmate een grafisch bedrijf vaker gedwongen blijkt, veranderingen door te voeren: veranderingen in techniek, marktbenadering en personeels- en opleidingsbeleid.

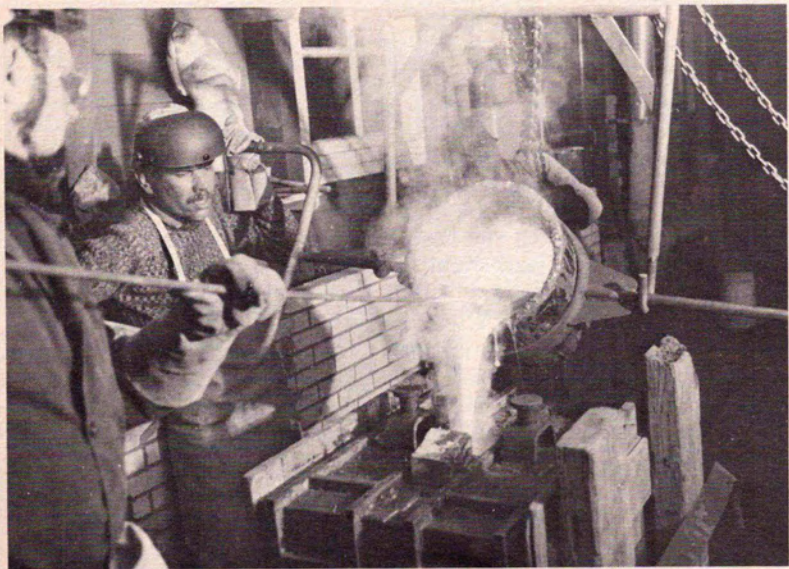
Bedrijven die de systematiek van Produktbewaking hebben doorgevoerd, hebben zich omgevormd tot een organisme met reeds ingebouwde aanpas-

singsmogelijkheden. Dat is verre van gemakkelijk, maar het voordeel is wel dat het voortdurend veranderen geen probleem meer is, ook niet voor het nakomen van afspraken met afnemers. Deze bedrijven worden daarbij ondersteund door de Vereniging Produktbewaking Grafische Industrie V.P.G.I. voorafgaat, is ditmaal aan de op verovering van het Certificaat Produktbewaking, hetgeen Misset Grafische Bedrijven dus al vijf keer is gelukt.

„Produktbewaking doe je binnen het bedrijf met z'n allen, ieder voor zich,” aldus directeur J. B. Pas, „en niet met een paar mensen. De 'eer' van de verovering komt het gehele personeel dus toe.”

affiche van de V.P.G.I.

Brons gieten met behulp van zandvormen, dat in ons land nog maar zelden wordt toegepast, is een specialisme van Valentijn van der Heide. Het is een zeer ambachtelijk, arbeidsintensieve bezigheid die grote inventiviteit vereist om de vorm (mal) zo te maken dat het vloeibare brons alle plaatsen waar het thuishoort in het ontwerp kan bereiken. Het brons wordt verhit tot 1300 graden in een speciale oven. Vervolgens wordt de grafietemmer uit de oven getakeld, waarna het roodgloeiende brons als water in de zandvorm wordt gegoten (zie foto). De gieters zijn voorzien van beschermende kleding. Omdat elke vergissing op zo'n moment fataal kan zijn is de spanning te snijden. Na enige tijd wordt de zandvorm verwijderd en komt de bronsvorm tevoorschijn. De afwerking geschiedt door middel van zagen, vijlen, schuren en lassen om o.a. de hulpstukken van de bronsvorm, die bij het gietproces nodig zijn, te verwijderen.

Het ontwerp van de Molenwerf plastic is van Herman van der Heide. Ander werk van hem is o.a. te zien voor het gebouw van de Gemeente Waterleiding, dat het werk van het waterleidingbedrijf symboliseert. Hij is wars van het geven van diepzinnige verklaringen ten aanzien van de filosofie achter het ontwerp van zijn plastic

voor de ESP. Het gaat hem om de vorm, die binnen een cirkel te vangen is en waarvan de opgaande en ronde

lijnen goed bij de architectuur van het gebouw aansluiten. Een betere plek voor zijn werk dan voor het Molenwerf gebouw acht Van der Heide nauwelijks denkbaar, want niet alleen de werknemers van ESP maar ook menig automobilist zal straks dagelijks met zijn kunstwerk worden geconfronteerd.

AAN BRONSPLASTIEK VOOR ESP WORDT LAATSTE HAND GELEGD

In een Westfriese stolpboerderij te Abbekekerk wordt door Herman en Valentijn van der Heide de laatste hand gelegd aan de bronsplastiek die binnenkort de tuin van Molenwerf zal sieren. Een replica van het kunstwerk werd reeds tijdens de officiële opening van het gebouw Molenwerf (juni 1981) door de heer H. N. Appel, lid van de Raad van Bestuur, aan de heer O. ter Haar, algemeen directeur van Elsevier Science Publishers BV aangeboden. De voet van de plastiek, die door Wilma Bouwbedrijf werd geschonken, staat reeds enkele maanden gereed om het kunstwerk, dat 600 kg gaat wegen, te dragen.

De foto waarmee de NRC-Handelsblad-fotograaf de Zilveren Camera vewierf. Deze inzending viel onder de categorie Dagelijks Nieuws en was getiteld: „Oppositie 81: VVD-fractieleider Hans Wiegel informeert bij het kabinet-Van Agt II, naar het uitblijven van de regeringsverklaring.”

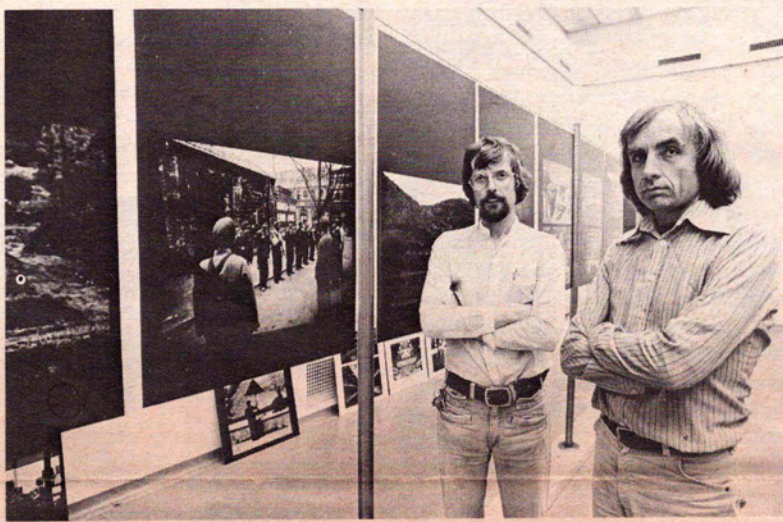
ZILVEREN CAMERA VOOR NRC-HANDELSBLAD FOTOJOURNALIST VINCENT MENTZEL

Bij het jaarlijkse evenement rond de „Zilveren Camera” zijn dit keer twee fotojournalisten van ons concern hoog in de prijzen gevallen. De inzending van NRC-Handelsblad fotograaf Vincent Mentzel, bleek goed voor de wisseltrofee „De Zilveren Camera”. Henk van den Hurk van uitgeverij Bonaventura sleepte de eerste prijs in de wacht in de categorie „Documentaires”.

De hoofdprijs werd door mevrouw N. Smit-Kroes uitgereikt. Jurylid Pierre Huyskens (journalist van Elseviers Magazine) sprak de verbindende tekst tussen de dia's van de andere winnende foto's. Op de aan deze fotowedstrijd verbonden expositie werd een selectie getoond van bijna 2000 foto's en dia's van 157 fotografen, die hadden meegedongen naar de „Zilveren Camera”. Aan de hand van deze selectie is door Frits Gerritsen (fotograaf o.a. voor Imprint) een boek sa-

mengesteld „Jaar te kijk 1981” (f13,90) dat inmiddels bij Elsevier Nederland is verschenen.

Ter voorkoming van misverstanden: Elsevier-NDU als concern heeft niets met de organisatie van dit jaarlijks evenement van doen, die is in handen van de Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten in samenwerking met de sectie fotojournalisten van de NVJ, de BFN en de GKF, al zijn er dit keer wel zeer veel raakvlakken.

Winnaar van de Zilveren Camera 81, Vincent Mentzel (links) met naast hem Walter Nikels grafisch ontwerper van de Tentoonstelling.

Henk van den Hurk, fotojournalist bij Uitgeverij Bonaventura die in de categorie

„Documentaires” de eerste prijs in ontvangst nam.

DE NVJ EN DRUK OP PAPIER WILLEN GEEN JOURNALISTEN AAN OPMAAKSCHERMEN

De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) en Druk en Papier vinden dat verdere invoering van nieuwe technieken bij dagbladen voorlopig geen door-gang moet vinden. Beide bonden zullen derhalve niet akkoord gaan met plannen om redacteuren artikel- en pagina-opmaakbeelddschermen te laten bedienen. Die mogen alleen in de redactieruimte worden geïnstalleerd als passief controlemiddel. Voor grafici die worden overgeplaatst naar een journalistieke functie, moeten goede afspraken worden gemaakt ten aanzien van scholing, pensioenrechten, salaris e.d.

De gesprekken tussen de NVJ en Druk en Papier over de grensafbakening tussen journalisten en grafici zijn in de loop van vorig jaar weer op gang gekomen. Een aantal jaren geleden was deze kwestie zeer actueel, door invoering van on-line zetsystemen kregen redacties in principe de mogelijkheid zelf kopij rechtstreeks te zetten. Met alle gevolgen van dien voor de werkgelegenheid van grafici.

Druk en Papier kijkt vooral naar de werkgelegenheid die verloren dreigt te gaan door het plaatsen van opmaaksystemen op redacties. De mensen op de montage zijn vaak omgeschoolde grafici die van „het lood” zijn overgeplaatst. Hun baan komt opnieuw in gevaar als geen halt wordt toegevoerd aan dit soort ontwikkelingen. De NVJ steunt dit streven vooral omdat er op dit moment geen inzicht bestaat in de verhouding tussen kosten en baten. Een bijkomend argument is dat — afgezien van de Verenigde Staten — het in het buitenland nergens toegestaan is dat journalisten on-line invoeren. Tegen het gebruik van schermen als controlemiddel is geen bezwaar aangetekend. Of de redactie nu een geplakte pagina controleert of via een scherm maakt niets uit.

(De Journalist)

Pierre Huyskens en Frits Gerritsen (links) tijdens de diapresentatie.

De foto van Henk van den Hurk was getiteld: „VNO-congres: Ieder zijn eigen naam”.

De heer D. Turksma adj. uitgever en de heer W. H. Kieken

DERDE WEEK JANUARI ZIJN RUIM 300.000 BELASTING-ALMANAKKEN VERZONDEN

Ondanks de grote vertraging die is ontstaan door het lange uitblijven van regeringsbesluiten op belastinggebied ten gevolge van de problematiek rond de regeringscoalitie eind vorig jaar, is het de medewerkers van Annoventura — in samenwerking met Vlasveld & Co's Drukkerij B.V. — toch weer gelukt de Belasting-Almanak op tijd de deur uit te krijgen. De derde week van januari werden ruim 300.000 exemplaren van de 27ste editie van „De Belasting-Almanak van Elseviers Weekblad” verzonden. De enorme oplage van deze Almanak wordt al jaren slechts door het Spoorboekje geëvenaard. De Belasting-Almanak is de belangrijkste en tevens oudste uitgave van Annoventura. De eerste editie verscheen in 1956 bij Bonaventura — de moedermaatschappij van Annoventura — en was bedoeld als service-uitgave voor Elseviers Weekblad-abonnees. Het doel was, de belastingplichtigen een overzichtelijke handleiding te verschaffen bij het invullen van de aangiften Inkomsten- en Vermogensbelasting en ze wegwijs te maken in de fiscale doolhof. Pas in 1961 werd voor het eerst voorzichtig gemaild. De respons-resultaten waren zo gunstig, dat het systeem steeds meer werd uitgebreid. Inmiddels worden er jaarlijks mede t.b.v. de andere Annoventura uitgaven enige miljoenen adressen gemaild. Hierdoor en door het steeds ingewikkelder worden van de belastingwetgeving ging de verkoop de afgelopen jaren met sprongen omhoog. Het leek de redactie van Imprint een goed idee om, nu menig een zich binnenkort weer over z'n belastingbiljet zal buigen en daarbij misschien de Belasting-Almanak zal raadplegen, eens aandacht te schenken aan de organisatie achter dit fenomeen.

De afdeling jaaruitgaven van Bonaventura werd eind 1974 omgezet in een afzonderlijke dochteronderneming, Annoventura, met als directie de algemeen directeur van Bonaventura, thans dus de heer L. J. Leeman. Annoventura is opgezet als profitcenter van Bonaventura. Dat houdt in, dat Annoventura voor wat betreft de dienstverlenende afdelingen zoals personeelszaken, administratie, algemene zaken verkoop oplage, verkoop advertenties, layout- en fotostudio, e.d. gebruik maakt van die van het moederbedrijf. De redactionele productie, mailing, verkoop en distributie worden door eigen medewerkers verzorgd. Het fonds van Annoventura omvat totaal 20 almanakken en gidsen plus de uitgave van het maandblad „Tussen de Rails” van de Nederlandse Spoorwegen. In de loop van 1981 zijn vier nieuwe titels uitgebracht. Voor 1982 en 1983 staan er eveneens enkele nieuwe titels op stapel. Het uitgavenpakket kan worden ver-

deeld in vier groepen: de fiscaal-/juridische, de algemene en sociale en de toeristische gidsen en het maandblad „Tussen de Rails”.

E. Vermij, hoofdredacteur van de fiscaal/juridische redactie, en de twee redactieleden E. Timmers (midden) en K. Coeradij (rechts) buigen zich voor de zoveelste maal over de proeven van de Belasting-Almanak

Titels	jaargang /editie	verschijnings-frequentie
Tussen de Rails	30ste	maandelijks
Belasting Almanak	27ste	jaarlijks
Belasting Almanak België (Vlaams en Frans)	8ste	jaarlijks
Almanak voor de Vennootschapsbelasting	12de	jaarlijks
Belasting ABC	10de	jaarlijks
Belastingkrant	10de	jaarlijks
Almanak voor Vermogens belasting	2e	jaarlijks
BTW-Almanak	1ste	twee-jaarlijks
Consumenten ABC	10de	jaarlijks
Beroepen-Almanak	6de	twee-jaarlijks
Almanak voor de Vrouw	6de	jaarlijks
Almanak voor de Vrouw België	6de	jaarlijks
Groene Almanak		twee-jaarlijks
Pensioen-Almanak	1ste	twee/drie-jaarlijks
Koopkracht Breeduit serie: Voeding Warm	1ste	vier-jaarlijks
FTS Frankrijk-gids: Parijs	4de	twee-jaarlijks
FTS Frankrijk-gids: Côte d'Azur	1ste	drie/vier-jaarlijks
FTS Frankrijk-gids: Dordogne	1ste	drie/vier-jaarlijks
FTS Frankrijk-gids: Bretagne	1ste	drie/vier-jaarlijks
In de nieuwe serie Koopkracht Breeduit zullen begin van dit jaar de delen Voeding Koud en Rechten en Plichten verschijnen. De juridisch/fiscale sector zal begin 1983 o.a. worden uitgebreid met de Almanak voor Loonbelasting en Premien. Ook bij de toeristische gidsen zijn nieuwe titels in voorbereiding.		

G. Visser, productie-assistent in bespreking met mevrouw M. W. A. Buis, eindredactrice van het maandblad „Tussen de Rails”

H. Veldwijk, redacteur algemene en sociale uitgaven bezig met de correctiestroken

M. van As, hoofd productie, snijdt de eerste exemplaren van de belastingkrant zelf even af

Productieteam

De heer W. H. Kieken, adjunct-directeur van Annoventura is sinds 1963 (afd. Jaaruitgaven van Bonaventura) betrokken bij de uitgave van De Belasting-Almanak. Eerst in z'n eentje, later volgde de uitbreiding met enige medewerkers. Inmiddels is de afzonderlijke werkmaatschappij uitgegroeid tot 18 medewerkers. Dit relatief kleine team draagt zorg voor zowel de uitgave en exploitatie van de bestaande titels als

V.l.n.r. mej. E. Vrij (secretaresse) mevrouw E. van Ree (red. Tussen de Rails), W. H. Kieken, D. Turksma en mevrouw M. C. Brakenhof van Annoventura, bezien een nieuwe uitgave niet zonder trots

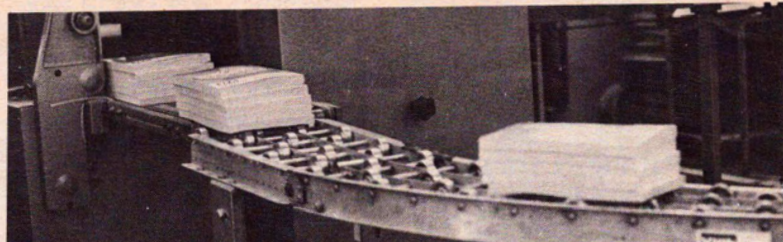
Belasting-Almanakken '81 klaar voor verzending

Van groot belang is dus goede auteurs te hebben die de informatie verstrekken, maar ook grote nauwkeurigheid te betrachten bij het invoegen, redigeren, zetten en corrigeren van de teksten. De redacteurs van Annoventura laten dan ook niets aan het toeval over en blijven tot op het laatste moment waakzaam. Een zetfout in de Belasting-Almanak bijvoorbeeld kan grote negatieve gevolgen hebben voor een gebruiker en dan is direct de geloofwaardigheid van de totale inhoud aangetast. Wat de auteurs betreft, prijst Annoventura zich gelukkig, dat enige van de auteurs, die destijds mede het initiatief hebben genomen „De Belasting-Almanak” uit te brengen, nog steeds tot het auteurs-team behoren.

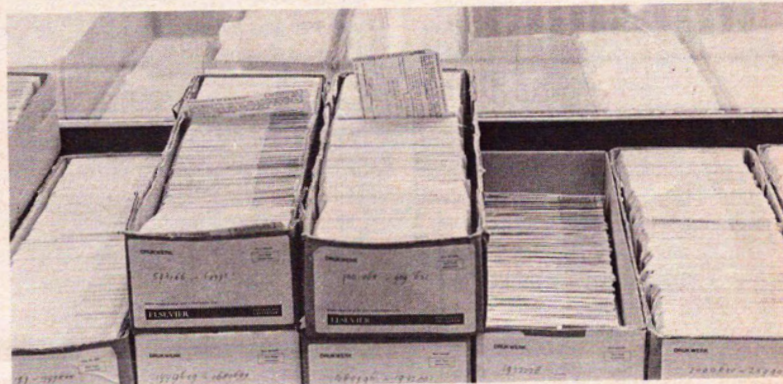
De informatie van het Consumenten ABC en de nieuwe serie Koopkracht Breeduit is afkomstig van Konsumen-

ten Kontakt. Deze uitgaven zijn bedoeld om mensen die bewust met hun geld willen omgaan en geen miskoop willen doen hulp te bieden. De toeristische gidsen zijn ontstaan op initiatief van K. H. van Heusden, oud hoofdredacteur en thans auteur van het maandblad „Tussen de Rails” en stoelen op een unieke samenwerking tussen Annoventura en de FTS. Het zijn praktische, bewust beknopte, gidsen bestemd voor de moderne toerist die slechts een paar weken per jaar ter beschikking heeft voor vakantie. Van de Parijs-gids zijn er al tienduizenden verkocht in de afgelopen acht jaar. Inmiddels is een vierde, herziene en uitgebreide editie verschenen.

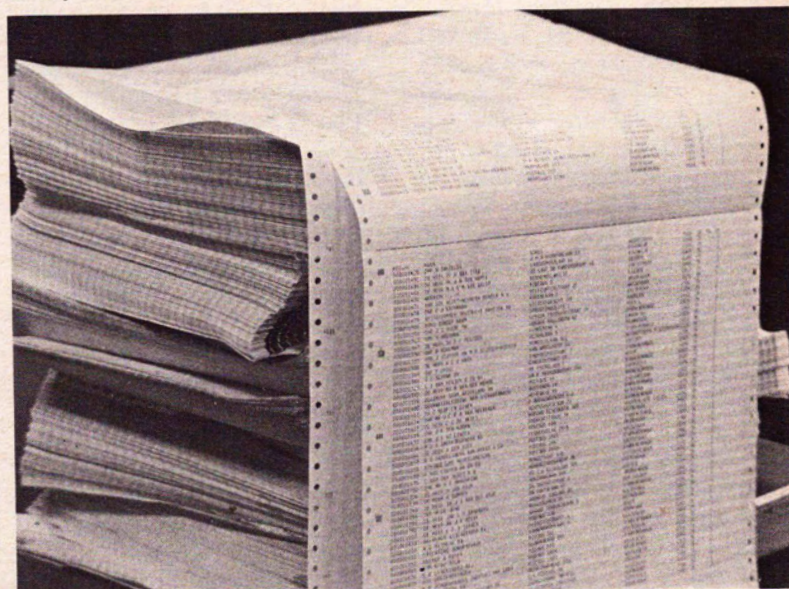
Met zulke sterke troeven een hecht team van gedegen medewerkers en grote nauwkeurigheid is succes welhaast verzekerd.

De laatste lijn in de productie van een almanak

Kaartsysteem voor de mailing van Annoventura

Adresbestand met inmiddels miljoenen adressen

voor het opstarten van nieuwe projecten. Pas als een titel goed van de grond is gekomen wordt gedacht aan het aantrekken van extra mankracht.

Het produceren van almanakken en gidsen heeft vele raakvlakken met tijdschriftenproductie door de herhalingsfrequentie en de wijze van verkoop. De vraag bij welke maatschappij het Annoventurafonds moest worden aangehaakt is elders wel eens een discussiepunt geweest. Met het resultaat, dat het uiteindelijk toch bij Bonaventura is blijven behoren.

Logisch zegt men bij Bonaventura en Annoventura omdat praktijk, resultaten en de hechte onderlinge samenwerking tussen directie en medewerkers van beide bedrijven hebben bewezen dat het de juiste constructie is.

100% betrouwbaar

Belangrijk bij de productie van gidsen en almanakken is, dat de uitvoering zo goedkoop mogelijk en de verkoopprijs laag blijft maar dat de inhoud en/of strekking van de informatie voor 100% betrouwbaar moeten zijn.

eken boeken boeken boeken boeken boeken

Zojuist verschenen...

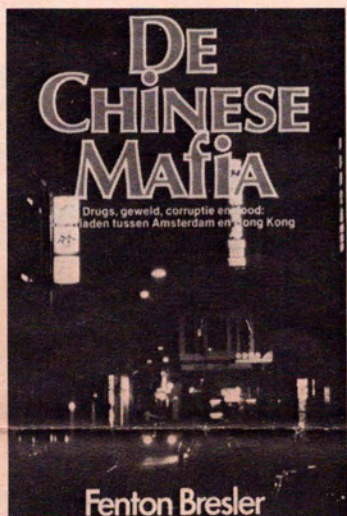
MISLEID door Arnaud de Borchgrave en Robert Moss. Oorspronkelijke titel „The Spike”. Vertaling Carla van Splunteren. Deze sensationele „feiten-triller” handelt over het leven van een jonge journalist met connecties in het Witte Huis. Hij wordt ontslagen door zijn krant, als hij ten koste van alles wil doorgaan met een onderzoek naar de manipulaties van de KGB met de Westerse pers. Arnaud de Borchgrave is hoofdredacteur van Newsweek en Robert Moss is redacteur van Foreign Report (Economist) en hoofdredacteur van de Daily Telegraph. Misleid is hun eerste boek. Het is gebaseerd op de feiten die ze door hun diverse contacten op het spoor zijn gekomen. Zij hebben inzage gehad in de getuigenissen van alle belangrijke KGB-overlopers. De Boekerij f29,90

EEN VOGEL IN DE BRIEVENBUS door Gaston Durnez. De Vlaamse journalist Durnez heeft een grote schare getrouwe lezers van zijn dagelijkse „cursiefje” in De Standaard weten op te bouwen. Hij weet van deze rubriek meer te maken dan wat vluchtig neergeschreven zinnestjes, die samen met het krantenpapier waarop ze gedrukt zijn voorgoed verdwijnen. Zijn cursiefjes zijn momentopnamen uit het dagelijks leven, flitsen van realiteit gebracht in een tragikomische of melancholieke sfeer. In Vlaanderen zijn deze cursiefjes een begrip geworden. Het boek „Een vogel in de brievenbus” is een bloemlezing uit die rubriek. Gaston Durnez is lid van de redactie van Ons Erfdeel, werkt veel voor radio-cabaret, voor literaire tv-uitzendingen en film. Boven-dien behaalde hij diverse belangrijke prijzen, totaal 17, en omvat zijn bibliografie inmiddels 31 titels. Elsevier Manteau f16,90

DE GLIMLACH DIE BLIJFT van Godfried Bomans. December 1971 overleed Godfried Bomans. Tien jaar zijn verstreken, maar de belangstelling voor zijn oeuvre blijft onverminderd. Om de gedachtenis van Godfried Bomans te eren heeft Elsevier het meest wezenlijke uit de talrijke verschenen werken in een boek gebundeld onder de titel „de glimlach die blijft”. Elsevier f26,90

DE CHINESE MAFIA door Fenton Bresler. Oorspronkelijke titel: „The trail of the traids”. Vertaling: Ger Groot. Het regent heroïne in Nederland zei de Amsterdamse commissaris Tooren naar begin 1976 tegen het Amerikaanse weekblad Time. Nederland — met name Amsterdam — is de afgelopen tien jaar uitgegroeid tot het distributiecentrum voor heroïne in West-Europa. Midden in het web van die cynische handel zitten de Chinese tegenhangers van de Amerikaanse mafia: de Triaden. Dit boek beschrijft de wereld van drugs, geweld, corruptie en dood tussen Amsterdam en Hong Kong van de Triaden. De auteur is 29 jaar lang advocaat geweest en hield zich bezig met de juridische journalistiek voor bladen als de Daily Mail, de Sunday Express, de Daily Express en de Evening Standard. Hij werkte twee jaar aan de totstandkoming van het boek „De Chinese mafia”. Elsevier Focus f24,50

KIJK OP INDONESIË door Bob Tadema Sporry en Bert Mastenbroek. Bob Tadema Sporry is zelf in Indonesië opgegroeid en zij heeft het land de laatste zeven jaar opnieuw en intensief bezocht. Zij geeft in dit boek een indringende schets van de verschillende bevolkingsgroepen, van het wonen en werken, van de economische situatie, de kunst en onderwijs en van al die andere aspecten die dit steeds weer fascinerende land maken tot wat het is. Elsevier Focus f34,40

BEROEMDE HUMORISTISCHE VERHALEN samensteller Wim Zaal. In deze bundel is een aantal hoogtepunten uit de wereldliteratuur bijeengebracht van Poesjkin, Dickens, De Maupassant, Tjechov, Couperus, Heijermans, Bomans, Wodehouse, Carmiggelt, Dahl en vele anderen. Het is niet alleen een zeer onderhoudend boek geworden, maar biedt ook een onvoorstelbaar afwisselend panorama van wat geestige mensen in hun beste ogenblikken hebben geschreven. Elsevier Manteau f27,50

HANDBOEK VOOR DE DONKEREKAMER door Frits Meisnitzer. De technische en chemische aspecten van de donkere kamertechnieken worden in dit boek uiteengezet. Begrippen als gradatie en densiteit, verschillende soorten ontwikkelaars, scheidend vermogen en contrast worden in het boek behandeld. Voorts heeft hij adviezen voor de inrichting van de donkere kamer en voor de keuze van vergroter en andere apparatuur en hulpmiddelen. Elsevier Focus f39,50

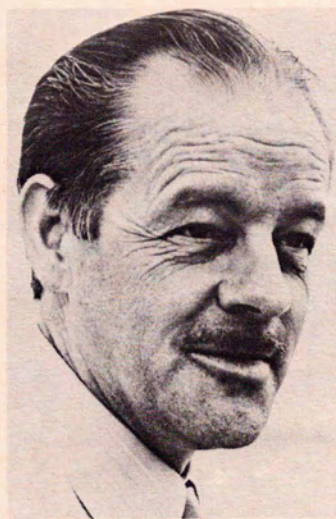

ALLE BEESTEN VAN TRIJNTJE FOP door Kees Stip. Onder de door Multatuli bedachte naam Trijntje Fop schreef Kees Stip sinds 1951 bijna dagelijks een dierversje. Alle beesten is een volledige (geïllustreerde) uitgave van de vijf reeds lang uitverkochte bundeltjes „Dierkundige Dichtoefeningen”, „Beestachtigheden”, „Vis à Vis”, „Zoo Zo en „De Peperbek”. Alle beesten is een bundel om steeds weer door te bladeren, te glimlachen of te schateren, al naar gelang uw gevoel voor humor. Elsevier Manteau f16,90

ONSTERFELIJKE VERHALEN VAN MARK TWAIN, vertaald en ingeleid door Hans Werner. Hoewel Mark Twain ook in ons land tot een veel gelezen auteur behoort, is slechts een gering aantal titels in het Nederlands vertaald. Werner koos voor deze bundel veertig belangrijke verhalen en verdeelde die per onderwerp over twaalf hoofdstukken. Onder het hoofdstuk „Mark Twain en de clichés” treft de lezer parodieën op literaire genres die bol staan van clichés als stichtelijke verhalen, valse romantiek e.d. De humoristische en vaak wrange verteltrant van Twain komt in deze bundel goed tot zijn recht en maakt duidelijk dat zijn manier van denken en schrijven volstrekt origineel is. Elsevier Manteau f27,50

DE BEVRIJDING door Emile Degelin. Dit boek is van de auteur zijn literair debuut. Wel vervaardigde hij reeds 50 korte films en 5 lange speelfilms waarmee hij 24 internationale onderscheidingen behaalde. De bevrijding is het verhaal van een jongeman die op z'n vijftiende jaar een jong Boheems meisje ontmoet, dat hem zo sterk fascineert dat zijn homoseksuele neigingen worden doorbroken en een puberteitscrisis losbarst. De slechte verstandhouding met zijn ouders en de streng religieuze schoolopvoeding scheppen een terroriserende atmosfeer. Het verhaal speelt zich af tijdens de Tweede Wereldoorlog. Elsevier Manteau f19,90

VAN ALISTER MACLEAN IS 25STE BOEK VERSCHENEN

Het 25ste boek van Alister Maclean is onlangs bij Uitgeverij Elsevier verschenen onder de titel „Rivier des doods”. (f19,90). Sinds Macleans debuut ca. 25 jaar geleden zijn er alleen al in ons land ruim 2,5 miljoen boeken van hem verkocht. Nog steeds staat zijn naam borg voor nieuwe bestsellers. Maclean werd in de Schotse hoog-

landen geboren en volgde in Glasgow een opleiding voor onderwijzer. Tijdens de Tweede Wereldoorlog nam Maclean dienst bij de Royal Navy waar hij veel inspiratie voor zijn latere boeken opdeed. Na de oorlog stond hij nog enkele jaren voor de klas, maar na het verschijnen van zr. mr. Ulysses was hij op slag wereldberoemd en hield hij het onderwijs voor gezien. De ene bestseller na de andere vloeide uit zijn pen. Veel van zijn boeken zijn op spannende wijze verfilmd.

„Rivier des doods” speelt in de Zuid-amerikaanse jungle, een bijna ontoegankelijk gebied met verraderlijke rivieren en moerassen, roofdieren, slangen, insecten en bloeddorstige Indianenstammen. Door dit helse land trekt een groepje avonturiers op zoek naar El Dorado de legendarische gouden Inca-stad waar het goud tot aan de hemel reikt. Ze zijn echter niet allemaal op zoek naar dat goud. Sommigen hebben een bloedige rekening met een gevluchte nazi-misdadiger te vereffenen, die zich midden in de jungle heeft verschanst. Dus weer een thema met voldoende spanning en avontuur om Maclean liefhebbers te boeien.

NIEUW BOEK VAN JEF GEERAERTS WAS ZEER SNEL UITVERKOCHT

Jef Geeraerts werd op 23 februari 1930 in Antwerpen geboren. Hij verbleef van 1954 tot 1960 als assistent-administrateur in het voormalige Belgisch-Kongo. Zijn nieuwe roman „Jagen” speelt voor een deel rond het onafhankelijk worden van dit deel van Afrika. Na twee maanden onafhankelijkheid werden de blanken verplicht hun vuurwapens in te leveren aan de Kongolese autoriteiten. Een gewestbeheerder besluit een laatste keer op jacht te gaan naar bosbuffels, het dier dat berucht is wegens zijn agressiviteit. Twintig jaar later gaat dezelfde man de allerlaatste keer van zijn leven jagen. Hij reist naar Alaska en dwaalt, vergezeld van een Amerikaanse gids, door de ijskoude woestenij van Kodiak om een grizzlybeer op te sporen. Deze roman is opgebouwd als een tweeluik, en voert naar een wereld die de auteur goed kent omdat hij erin heeft geleefd.

Jef Geeraerts (foto) werd gedurende de Antwerpse Boekenbeurs door bewonderaars omringd terwijl hij exemplaren van zijn nieuwste boek signeerde dat prompt aan het einde van de beurs was uitverkocht. De eerste herdruk is inmiddels echter weer gereed (Elsevier Manteau f19,50).

HOLLAND HOCKEYLAND

Onlangs is bij H. Meulenhoff (27,50) het boek Holland Hockeyland verschenen. De auteur Jelle van der Zee oud SCHC'er en Jong Oranje-coach met de sportjournalist Jan Boerop en top hockeyer Ties Kruize hebben samen een handboek gemaakt voor alle hockey-liefhebbers in Nederland. Het boek geeft wetenswaardigheden over het geharrewar met de Hollandse spelregels in de jaren twintig, de gemiste kans op ijshockey en de splijtende snelheid waarmee de stafcorners van Paul Litjens in het vijandelijke doel gaan. Voorts uitslagen, getallen en namen. Ten slotte stickhandling-adviezen van wereldster Ties Kruize.

SCANNER VOOR DRUKKERIJ BOOM-RUYGROK TE HAARLEM

Met de installatie van een nieuwe Crosfield 540 scanner is bij Boom-Ruygrok (Boru) te Haarlem de eerste stap gezet tot de realisering van kostenbesparende maatregelen, door werkzaamheden in eigen huis te verrichten, die tot nu toe werden uitbesteed. Met deze scanner plus één extra werknemer, worden nl. de ca. 2500 scansets vervaardigd, die voorheen bij externe lithografen werden gemaakt zodat de capaciteits-vergroting reeds door de eigen orderportefeuille is gevuld. In de nabije toekomst hoopt Boru het orderpakket echter wel uit te bouwen met meer periodieken van non-professionele uitgevers. Een reclamecampagne heeft reeds een hoop reacties opgeleverd en uit de vele gesprekken die daarop volgden zijn vijftien offerte-aanvragen ontstaan. De heer Houtman, directeur van Boru, verwacht dan ook het eerste halfjaar nieuwe periodieken-opdrachten te kunnen boeken.

De foto toont enkele belangstellende journalisten die bij de officiële ingebruikname van de scanner aanwezig waren.

Ton Zeelenberg, hoofdredacteur van Elegance ontving de journalistieke prijs over 1981 uit handen van drs. L.J. Leeman.

REDACTIE ELEGANCE ONTVANGT JOURNALISTIEKE PRIJS 1981

Tijdens de op 4 januari jl. gehouden Nieuwjaarsreceptie bij Bonaventura/Annoventura in het pand Spuistraat werd door de algemeen directeur drs. L. J. Leeman uitvoerig stilgestaan bij de gebeurtenissen en gang van zaken in 1981 en de verwachting voor 1982. Bij die gelegenheid werd vervolgens de journalistieke prijs door de heer Leeman overhandigd aan Ton Zeelenberg, hoofdredacteur van Elegance, voor de wijze waarop hij met zijn redactie erin is geslaagd de in het retoolingsprogramma van enige jaren geleden vastgestelde redactionele lijn voort te zetten en de vernieuwing van dit blad verder uit te breiden.

De Asbeek-Brusse wisselbokaal, bestemd voor diegene(n) die door persoonlijke inzet en activiteiten het meest heeft (hebben) bijgedragen aan de verbetering van het sociale bedrijfsklimaat, werd ditmaal uitgereikt aan de advertentie-afdeling onder leiding van adj. directeur drs. P. C. F. M. Vlek.

De Asbeek-Brusse wisselbokaal werd aan adj. directeur drs. P.C.F.M. Vlek overhandigd.

FEM IS VERANDERD

Sinds 14 januari jl. ziet FEM er anders uit. Behalve de presentatie is ook de inhoud vernieuwd. De rubriek „Inzake” is vervangen door de wekelijks verschijnende actuele sectie „fem-trends” waarin algemeen economisch en financieel nieuws alsmede een vernieuwde conjunctuurrubriek worden opgenomen. Geheel nieuw zijn de rubrieken over pas verschenen boeken, juridische zaken die voor het bedrijfsleven van belang zijn, komende seminars, conferenties en congressen en berichten over nieuwe producten en diensten. Die laatste service rubriek sluit aan op tot dusver al regelmatig door Fem beklemtoonde vormen en voorbeelden van vernieuwd ondernemerschap.

Wat opvalt in de nieuwe FEM is enerzijds de herindeling van de informatie, anderzijds de grotere plaats die is ingeruimd voor actuele zaken en ontwikkelingen op het terrein van economie en financiën. Het accent is óók meer

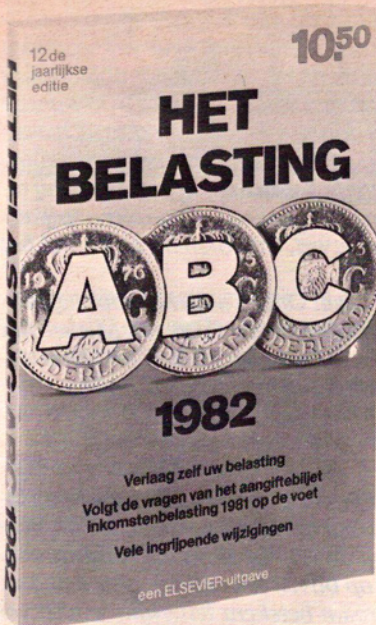
gelegd op de vraagstukken van het nieuws van elke dag. De informatie die FEM verstrekt richt zich in verstrekkende mate op vernieuwde activiteiten in het bedrijfsleven. Het SKO-onderzoek in eigen huis dat onlangs bij FEM van start is gegaan ontlokte dan ook aan de redactie onderstaande geheel „eigen” interpretatie van het doel van SKO.

„Kijk, ze schieten op met het systematische kostenonderzoek”
fem-trends/2 21 januari 1982 (The New Yorker)

HET BELASTING ABC 1982

Dit is een kleine gids voor niet te omvangrijke belastingaangifte in paperback-formaat. Het geeft een overzichtelijke fiscale handleiding met veel belastingbesparende tips. Annoventura f10,50

„DOORDRINGENDE INVLOED” VAN TV VERLEDEN TIJD

Uit een onderzoek van Opinion Research Corporation waaraan 1001 personen hebben deelgenomen is naar voren gekomen dat Amerikanen advertenties in dagbladen het meest geloofwaardig vinden. Op de vraag welk medium de betrouwbaarste advertenties brengt antwoordde 42 procent met dagbladen. De televisie kwam met 26 procent aanmerkelijk slechter te voorschijn, terwijl radio maar tot 11 procent reikte. Direct mail verwierf 5%. De groep Amerikanen van 18 tot 34 jaar onderscheidt zich in de uitkomst van dit onderzoek door nog meer vertrouwen uit te spreken in kranten-advertenties dan in het algemeen is waargenomen. Ongeveer 80 procent

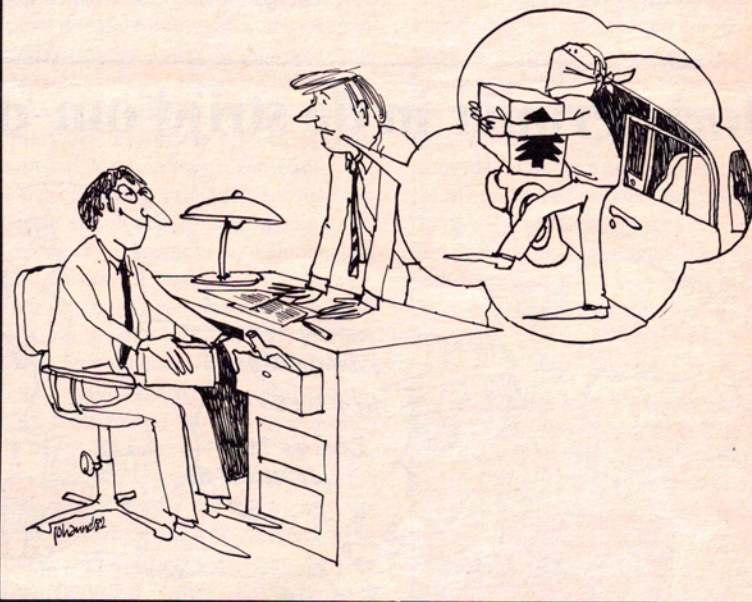
Gestolen goed gedijt niet

Purmerend medio december 1981 — In de loop van de dag hadden de werknemers van Henkes Senefelder te Purmerend de kerstpakketten in ontvangst genomen, zo ook HS. Aan het einde van die dag moest hij voor werkzaamheden naar Amsterdam en hij plaatste het pakket voor zijn vertrek op de rechter voorstoel van zijn auto. In Amsterdam parkeerde hij zijn auto bij het NDU-kantoor aan de N.Z. Voorburgwal. Terugkomend uit het NDU-pand ontdekte hij dat zijn autosloten waren geforceerd, maar op het eerste gezicht miste hij niets uit de auto. Bij zijn thuiskomst informeerde zijn vrouw belangstellend naar het kerstpakket. „Ik zal het even uit de auto halen,” was zijn antwoord. De verbazing was groot: dát bleek in Amsterdam te zijn gepikt. Dus grote teleurstelling in het gezin.

De volgende ochtend was een aantal collega's bijzonder nieuwsgierig naar de reactie van HS op de inhoud van zijn kerstpakket. Groot was de hilariteit toen HS zijn verhaal deed over de diefstal. „Wat rot voor je, wat gemeen!!” Maar ze wisten er wat op. Er werden een paar bureauladen opengetrokken en daar kwam de wijn, het spel, het boek, de worst, de kaarsen enz. tevoorschijn. Wat was er gebeurd?

Tijdens een korte afwezigheid van de afdeling hadden de collega's bij wijze van grap het kerstpakket van HS geopend en een groot deel van de inhoud vervangen door drukwerkmodellen. Daarna was de doos weer vakkundig dichtgeplakt. De dief heeft er slechts een paar koude handen en misschien een bonzend hart aan overgehouden.

TC (een toeschouwer)

vindt deze publiciteit geloofwaardig of zeer geloofwaardig. Opvallende score omdat dit de categorie Amerikanen is die als eerste generatie opgroeiende met televisie. Media-deskundigen conclu-

deerden uit deze resultaten die representatief zijn voor de Verenigde Staten, dat de „doordringende invloed” van de televisie tot het verleden behoort.

DE BELASTINGKRANT 1982

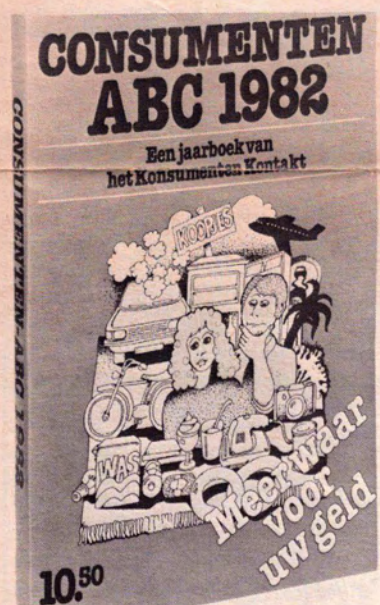
Een fiscale handleiding in magazine-formaat waarin toelichting op vragen van het aangiftebiljet Inkomstenbelasting 1981 wordt gegeven. Tevens wordt er informatie gegeven over hoe men loonbelasting over 1981 terugkrijgt, minder loonbelasting over 1982 betaalt en over de werkende gehuwde vrouw in 1982. De nieuwe witte en blauwe loonbelastingtabellen 1982 zijn eveneens in deze krant opgenomen.

Annoventura f4,75

BELASTING-ALMANAK 1982 TE KOOP VOOR f10,75

Voor personeelsleden van Nederlandse Elsevier-NDU bedrijven is ook dit jaar weer de Belasting-Almanak 1982 van Elseviers Weekblad tegen de prijs van f10,75 verkrijgbaar. De beheerders van de diverse kasafdelingen en boekwinkels kunnen exemplaren aanvragen bij de heer M. J. Stad, afd. Verkoop en Distributie, Annoventura, N.Z. Voorburgwal 116—118, 1012 SH Amsterdam, tel.: 020 - 230111

CONSUMENTEN-ABC 1982

Een jaarboek met testgegevens en waarschuwingen over kwaliteiten, prijzen, gebruikseigenschappen van producten en zwendelpraktijken, slechte service enz. van leveranciers en producenten. Dit boekwerkje is een uitgave van het Konsumenten Kontakt en werd samengesteld door de redactie van „Koopkracht”. Annoventura f10,50

PRINTJES

Werknemers van Elsevier-NDU kunnen gratis kleine advertenties in Imprint laten opnemen. Deze (particuliere) advertenties kunnen inhouden: het te koop of te huur aanbieden of vragen van kamers, flats, huizen voor permanente of vakantiebewoning, voorts het te koop aanbieden of vragen van huisraad, vakantiegoederen, hobbygereedschap, muziekinstrumenten, auto's, fietsen, huisdieren, (ook gratis), munten, postzegels (ook als ruilobject) e.d. De plaatsing geschiedt echter buiten de verantwoording van de redactie en de eventuele adverteerder dient zich te realiseren bij artikelen die te koop worden aangeboden dat deze bestemd zijn voor een collega. De plaatsing geschiedt in volgorde van binnenkomst. Opgave voor plaatsing kan uitsluitend schriftelijk aan: de redactie van Imprint, rubriek PRINTJES, t.a.v. Djouke de Jong, Postbus 470, 1000 AL Amsterdam.

ZOMERWONING IN ZEELAND TE HUUR

In Renesse-Zeeland in bungalowpark een zomerwoning te huur, voorzien van alle comfort waaronder centrale verwarming en televisie. Vlak bij strand, bos en duinen. Huurprijs zeer redelijk, vooral in mei en juni. Inlichtingen: tel. 02990 - 22366 na 17.00 uur.

COMPUTERSPEL TE KOOP

Philips computerspel te koop, compleet met 2 cassettes: hinkbal en skiën. Nog ca. 1/2 jaar garantie. Nieuw prijs f420,— nu f250,—. Inl.: tel. kantoor 010 - 147211 toestel 3157. Privé: 070 - 835095.

PRINTJES

STACARAVAN TE WIERINGEN TE HUUR

Tijdens de periode april - september grote stacaravan voor recreatie te huur. Geschikt voor zes personen op camping „Zeezicht” gelegen op Wieringen met uitzicht op de Waddenzee. De caravan is voorzien van douchegelegenheid en groot zonneterras. Huisdieren toegestaan. Inlichtingen: tel. 02279 - 1449.

4-PITS-GASTOESTEL TE KOOP

Een zo goed als nieuw 4-pits gastoestel (ETNA) te koop. Prijs f75,—. Inlichtingen: Kwee Siok Lan. Elsevier Focus 020 - 5412333 toestel 348.

PRINTJES

DIEPVRIESKAST TE KOOP

Diepvrieskast merk ESTA te koop. Prima staat. Inhoud 260 liter. Invriezen op elke schaphoogte mogelijk. Prijs f375,—. Inl.: 020 - 535225 (privé).

GEVRAAGD:

Franse en/of Duitse taallessen op cassette of plaat met lesboek. Tel. 072-119756.

SLUITDATUM VOOR
PRINTJES IS ELKE
15de VAN EEN MAAND

IMPRESSIES

Hoewel het jaar 1982 pas enkele weken oud is hebben we in onze dagelijkse lectuur (en literatuur), en niet het minst bij het luisteren en kijken naar radio en televisie, weer menig grappig of bedroevend staaltje van respectievelijk taalvernieuwing, -verrijking en verarming gevonden. Onze taal is nu eenmaal (gelukkig) een erg levend communicatiemiddel, dat zich gemakkelijk laat aanpassen aan plaats en tijd, maar vooral aan de gebruikers.

Nieuwe woorden

Het eerste nieuwe woord van het jaar kwamen we tegen in NRC Handelsblad. Nu het doemdenken (als modewoord) wat op de achtergrond begint te raken, introduceert een commentaarschrijver het woord „kokerdenken”, dat hij vooralsnog tussen aanhalingstekens plaatst. In zijn artikelje verduidelijkt de schrijver zijn vondst als „beperkt denken”. M.a.w. zou men kunnen zeggen: het denken van iemand met oogkleppen op. We geloven (en hopen) niet, dat dit woord een lang leven beschoren zal zijn, al bericht de schrijver dat ene mijnheer Kayzer van het Vara Z.I.-team(?) zich „in het kokerdenken verdiept”.

Blijvertjes

Veel nieuwe woorden verdwijnen even snel als zij gekomen zijn, maar soms krijgen die speelse taalvondsten een blijvende plaats in onze taalschat. In het zojuist verschenen boekje Taalschat, een keur van artikelen uit het vijftig jaar oude (en nog steeds springlevende) maandblad Onze Taal is een artikel uit 1961 opgenomen onder de titel „Nieuwe woorden, de groeikracht van onze taal”, geschreven door dr. J. J. M. Bakker, een oud-medewerker van de Winkler Prins. Hij geeft daarin een reeks van woorden, die in de na-oorlogse jaren hun intrede deden in onze taal en die hij terecht frisse en hoopgevende taalverrijking noemt: klaarover, spijkerbroek, geluidsjager, zebrapad, mammoetwet, kikvorsman en vooral het lelijke eendje.

Behalve het artikel van de heer Bakker bevat Onze Taalschat voor liefhebbers nog veel meer smakelijke hapjes zoals o.a. een tekst van Michel van der Plas over Spelen met woorden. (Onze Taalschat kost f17,50 en is uitgegeven door Foris Publications, Postbus 509 in Dordrecht).

Santekraam

Een heel enkele keer krijgt een oud en bijna vergeten woord nieuw leven ingeblazen. Dat is bijvoorbeeld het geval met het uit Vlaanderen afkomstige Santekraam. We kwamen het tegen op de vrijwel altijd interessante achterpagina van NRC Handelsblad als kop boven een rubriek over heiligen. Een welsprekende kop! Want Santekraam betekent letterlijk: winkel vol heiligenbeeldjes. Een Sant (Sint) is namelijk een heilige en een Santin zijn vrouwelijke collega's. Santjes is echter niet het meervoud van die woor-

den. Dat woord wordt namelijk wel eens gebruikt als we op grappige manier willen proosten. Een Santje is niet de kleine spruit van een heilige, maar een zogenaamd devotieprentje.

Nieuw woordenboek

In de eerste weken van het jaar verscheen Nijhoffs Zuidnederlands Woordenboek (f95,—), samengesteld door de Antwerpenaar Walter de Clerck. Het bevat een uitgebreide verzameling woorden, die zijn opgetekend uit de mond en de pen van onze Zuiderburen.

Elseviers Magazine maakte er onlangs melding van en noteert als „een mooi, beeldrijk voorbeeld van Vlaamse taal het woord „gibberen”: het halfgesmoorde, op hoge toon lachen van jonge meisjes. Volgens de schrijver van het artikel zou dat woord een plaatsje in „onze” Van Dale waard zijn.

In Van Dale staat echter al een woord, dat wij in het Noorden vaak gebruiken voor dat „halfgesmoorde, op hoge toon lachen van meisjes”. Wij noemen het giebelen, waarvan gibberen wel afgeleid kan zijn, of omgekeerd.

Gibberen of giebelen

Of het gibberen of giebelen was, weet Imprintus niet, maar hij heeft wel even moeten lachen bij de volgende koppen in allerlei kranten. Wat vindt u bijvoorbeeld van:

Meer specialisten nodig voor werkontlasting en

Premievrije voeten gaan omhoog

of

Harde lijn in Polen ruikt zijn kans

en

Kasteel bij restauratie door oog van een naald

Ik vond het vroeger al moeilijk te begrijpen, dat het volgens de Bijbel voor een rijkzaam moeilijker is in de hemel te komen dan „voor een kameel door het oog van de naald”, totdat duidelijk werd gemaakt, dat met die „kameel” gewoon een dik touw was bedoeld.

Stel je voor...

Soms is het heel moeilijk zich voor te stellen, wat een schrijver of spreker bedoelt. Zelfs mr. G. J. B. Hiltermann — toch een van onze best schrijvende en sprekende commentatoren — maakte het ons lastig, toen hij mededeelde, dat „zelfs de Duitse Mark onder de arm genomen moest worden”.

Van sportjournalisten zijn we in de loop der jaren op dat gebied wel wat gewend. Toch wreven we verbaasd de ogen uit bij het lezen van de zin: „Deze voetballer lag ten grondslag aan het tweede doelpunt”.

Imprintus

Joris Printer in de strijd om de zilveren camera

